

УДК 334.012.64:796:351:339.9:341.232.1:338.2
DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.3.30>

Т. Л. Шестаковська,

доктор наук з державного управління, доцент,
ректор
Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
ORCID ID: 0000-0002-8098-8439

Т. С. Яровой,

доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри публічного управління та адміністрування
Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
ORCID ID: 0000-0002-7266-3829

С. М. Гололобов,

кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
ORCID ID: 0000-0002-6283-003X

Г. В. Кириченко,

кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Чернігівського інституту інформації, бізнесу і права ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»
ORCID ID: 0000-0003-1067-8758

ПАРТНЕРСТВО МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ, ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА, ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

У статті розглядається роль партнерства малого та середнього бізнесу (МСБ) у сфері фізичного виховання в контексті державної політики, транскордонного співробітництва, євроінтеграції та соціально-економічної ефективності. Досліджується механізм державної підтримки МСБ, що включає податкові пільги, субсидії, грантові програми та державно-приватне партнерство, які сприяють розвитку спортивної інфраструктури, впровадженню інноваційних методів тренувань і популяризації здорового способу життя серед населення. Визначається, що партнерство держави та бізнесу у сфері фізичного виховання не лише сприяє покращенню якості спортивних послуг, а й створює додаткові можливості для економічного розвитку регіонів, зокрема через розвиток спортивного туризму, залучення інвестицій та створення нових робочих місць. Окрема увага приділяється транскордонному співробітництву, яке відкриває перспективи для фінансування та впровадження європейських стандартів у сфері фізичного виховання. Досліджується досвід європейських країн у розвитку спортивних програм і проєктів, а також можливості залучення міжнародної фінансової допомоги для розвитку спортивної інфраструктури в Україні. Розглядаються перспективи імплементації європейських практик, що включа-

ють модернізацію спортивних об'єктів, використання екологічно безпечних технологій у будівництві спортивних споруд та застосування сучасних методик фізичного виховання. Також у статті аналізується соціально-економічна ефективність співпраці МСБ у сфері фізичного виховання, що проявляється у зростанні доходів від спортивного туризму, збільшенні зайнятості, підвищенні продуктивності праці, зниженні рівня захворюваності населення та скороченні витрат на систему охорони здоров'я. Визначається, що інвестиції у сферу фізичного виховання мають довгострокові позитивні ефекти для економіки країни, сприяючи сталому розвитку та підвищенню добробуту населення. Зазначається, що успішне партнерство між державою, бізнесом та громадськими організаціями у сфері фізичного виховання є ключовим чинником формування якісного середовища для розвитку фізичної культури та спорту. У висновках наголошується на необхідності подальших досліджень, спрямованих на вдосконалення механізмів фінансування, створення сприятливих умов для залучення МСБ у сферу фізичного виховання та оцінку довгострокових соціально-економічних ефектів від розвитку цієї галузі.

Ключові слова: малий та середній бізнес, партнерство, фізичне виховання, державна політика, транскордонне співробітництво, соціально-економічна ефективність, євроінтеграція.

Постановка проблеми. Малий та середній бізнес (МСБ) відіграє ключову роль у розвитку економіки, забезпечуючи гнучкість ринку, створення нових робочих місць та сприяючи впровадженню інновацій. У сфері фізичного виховання діяльність МСБ має особливе значення, оскільки вона сприяє розширенню спортивної інфраструктури, покращенню доступу населення до занять спортом, розвитку спортивного туризму та формуванню культури здорового способу життя. Ефективне партнерство між державою, бізнесом та громадськими організаціями дозволяє оптимізувати фінансування спортивної галузі, залучати інвестиції та розробляти сучасні методики фізичного виховання. Важливим фактором розвитку МСБ у цій сфері є державна політика, яка включає створення сприятливих умов для підприємництва, впровадження податкових стимулів, реалізацію грантових програм і підтримку державно-приватного партнерства. Враховуючи децентралізаційні процеси та необхідність підвищення ефективності управління ресурсами, місцеві органи влади відіграють ключову роль у розвитку спортивної інфраструктури та створенні сприятливого бізнес-середовища для підприємств, що працюють у сфері фізичного виховання. Залучення МСБ до фінансування та управління спортивними об'єктами може сприяти зниженню бюджетного навантаження та підвищенню якості спортивних послуг для населення. Окрему роль у розвитку цієї сфери відіграє транскордонне співробітництво, яке сприяє

обміну досвідом, залученню міжнародного фінансування та імплементації європейських практик. Українські підприємці у сфері фізичного виховання можуть використовувати досвід країн Європейського Союзу щодо розвитку спортивної інфраструктури, організації масового спорту та ефективного управління спортивними об'єктами. В умовах євроінтеграції важливою є імплементація передових методик фізичного виховання та забезпечення відповідності національних стандартів у цій сфері європейським нормам. Окрім економічного ефекту, діяльність МСБ у сфері фізичного виховання має значний соціальний вплив. Покращення доступності спортивних послуг сприяє зниженню рівня захворюваності, підвищенню працездатності населення та розвитку культури здорового способу життя. Крім того, інвестиції у спортивний сектор можуть сприяти розвитку спортивного туризму, що стимулює зростання доходів місцевих громад і сприяє економічному підйому регіонів. Таким чином, партнерство між державою, МСБ та міжнародними партнерами у сфері фізичного виховання є важливим інструментом соціально-економічного розвитку. Розвиток механізмів державної підтримки, залучення транскордонного співробітництва та імплементація європейських стандартів можуть сприяти розширенню спортивної інфраструктури, підвищенню рівня здоров'я населення та зростанню економічної ефективності галузі. У зв'язку з цим актуальним є дослідження механізмів співпраці між різними секторами, ана-

ліз економічних вигод від залучення МСБ у сферу фізичного виховання та оцінка перспектив розвитку цієї сфери в умовах євроінтеграційних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях значна увага приділяється ролі малого та середнього бізнесу (МСБ) у соціально-економічному розвитку, зокрема у сфері фізичного виховання. Вчені підкреслюють, що ефективне партнерство між державою та підприємництвом сприяє розвитку спортивної інфраструктури, створенню нових робочих місць та популяризації здорового способу життя [1]. Дослідження Жданової О. М. і Чеховської Л. Я. [2] акцентують увагу на механізмах управління фізичною культурою, наголошуючи на важливості залучення приватного капіталу для фінансування спортивних проєктів. У сфері транскордонного співробітництва вагомий внесок зробили Євчак Ю. Б., Лазур Я. В. та їх колеги, які проаналізували правові аспекти та успішні практики взаємодії між країнами в реалізації спортивних ініціатив [3]. Подібні питання досліджували також науковці Інституту регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України, які у своїй аналітичній доповіді висвітлюють вплив європейського досвіду на розвиток транскордонної співпраці у сфері фізичної культури [4]. Значну увагу євроінтеграційним процесам приділяють науковці, які аналізують імплементацію європейських моделей функціонування інституціоналізованих структур транскордонного співробітництва в Україні [5]. Важливим аспектом є децентралізація влади, що сприяє більш ефективному розподілу фінансових ресурсів та розвитку державно-приватного партнерства у фізичному вихованні, про що зазначає Санченко А. Є. у своїх дослідженнях [6]. Оцінку ефективності державного регулювання у сфері малого підприємництва та його вплив на соціально-економічні показники здійснив Поліщук Г., який підкреслює необхідність удосконалення механізмів державної підтримки для підвищення конкурентоспроможності бізнесу в спортивному секторі [7]. Міжнародні аналітичні звіти, зокрема «Economy Profile of Ukraine» [8], свідчать про позитивні зміни в бізнес-кліматі, які можуть сприяти

залученню іноземних інвестицій у сферу фізичної культури. Таким чином, аналіз останніх досліджень показує, що розвиток МСБ у сфері фізичного виховання потребує комплексного підходу, який включає державну підтримку, міжнародне співробітництво та імплементацію європейських стандартів для підвищення економічної ефективності та соціального впливу цієї галузі.

Метою статті є дослідження ролі партнерства малого та середнього бізнесу у сфері фізичного виховання в контексті державної політики, транскордонного співробітництва та євроінтеграції, а також аналіз соціально-економічної ефективності такої взаємодії.

Виклад основного матеріалу. Державна політика щодо підтримки малого та середнього бізнесу (МСБ) у сфері фізичного виховання спрямована на створення сприятливих умов для підприємницької діяльності, стимулювання інвестицій у спортивну інфраструктуру, розвиток державно-приватного партнерства та підвищення доступності спортивних послуг для населення. Одним із ключових інструментів державного регулювання є податкові пільги та фінансові стимули для підприємств, що займаються розвитком фізичної культури та спорту. Впровадження спеціальних грантових програм та субсидій для малого бізнесу дозволяє забезпечити фінансування спортивних ініціатив, будівництво та модернізацію спортивних об'єктів, підтримку дитячо-юнацьких спортивних шкіл і клубів [1].

Значну роль у підтримці МСБ у сфері фізичного виховання відіграє процес децентралізації, який розширює повноваження місцевих органів влади щодо розподілу фінансових ресурсів і сприяє створенню нових механізмів фінансування спортивних проєктів. У рамках цього процесу муніципалітети можуть залучати підприємців до управління спортивними об'єктами, укладати договори державно-приватного партнерства та стимулювати створення нових спортивних комплексів через систему місцевих податкових пільг [6].

Розвиток державно-приватного партнерства є важливим напрямом державної полі-

тики, який дозволяє залучати МСБ до управління спортивними спорудами та організації спортивних заходів. У країнах Європейського Союзу ефективні моделі такого партнерства забезпечують оптимізацію витрат, підвищення якості спортивних послуг і розширення можливостей для фізичного виховання населення. В Україні цей механізм набуває популярності, зокрема через передачу підприємцям права оренди та управління спортивними об'єктами на вигідних умовах, що дозволяє ефективно використовувати бюджетні кошти та залучати додаткове фінансування [5].

Державна політика також передбачає підтримку інноваційних підходів у сфері фізичного виховання, включаючи цифровізацію спортивних послуг, створення електронних платформ для організації тренувань та використання сучасних методик фізичної підготовки. Важливим аспектом є підтримка спортивного підприємства через надання доступу до міжнародних грантів і програм фінансування, які сприяють залученню іноземних інвесторів у розвиток спортивного сектору [7].

Крім того, важливу роль у підтримці МСБ у сфері фізичного виховання відіграє імплементація європейських стандартів якості у спортивну інфраструктуру та послуги. Угода про асоціацію між Україною та ЄС передбачає гармонізацію національного законодавства з європейськими нормами, що сприяє створенню конкурентоспроможного бізнес-середовища для підприємств, які працюють у сфері фізичної культури та спорту [6].

Таким чином, державна політика щодо підтримки МСБ у сфері фізичного виховання охоплює широкий спектр заходів, спрямованих на фінансову підтримку, розвиток державно-приватного партнерства, впровадження інноваційних підходів і гармонізацію з європейськими стандартами. Подальший розвиток цієї політики має бути орієнтований на розширення програм фінансування, стимулювання спортивного підприємництва та активне залучення МСБ до процесів управління спортивними об'єктами, що сприятиме соціально-економічному розвитку країни та покращенню якості фізичного виховання населення.

Транскордонне співробітництво відіграє важливу роль у розвитку фізичного виховання, оскільки дозволяє залучати міжнародні інвестиції, обмінюватися досвідом, впроваджувати передові методики та забезпечувати інтеграцію національних стандартів у сфері фізичної культури з європейськими нормами. Україна, маючи спільні кордони з країнами Європейського Союзу, активно розвиває міжнародні спортивні проекти, що сприяє покращенню спортивної інфраструктури, проведенню спільних змагань та реалізації програм професійного обміну між тренерами та спортсменами [3].

Одним із ключових механізмів транскордонного співробітництва у сфері фізичного виховання є участь у європейських програмах та ініціативах, таких як INTERREG, що фінансує проекти розвитку спортивної інфраструктури та залучення населення до занять спортом у прикордонних регіонах. Досвід країн ЄС свідчить, що спільні ініціативи з розвитку спортивних об'єктів та реалізації молодіжних спортивних програм сприяють покращенню доступності фізичного виховання та підвищенню рівня здоров'я населення [4].

Також важливим напрямом транскордонного співробітництва є реалізація спільних програм у сфері спортивного туризму. У прикордонних регіонах України та сусідніх європейських держав активно розвивається інфраструктура для екстремальних видів спорту, велосипедного туризму, гірських походів та інших активних видів відпочинку. Це сприяє залученню малого та середнього бізнесу до розвитку туристичних спортивних послуг, створенню нових робочих місць і зростанню доходів місцевих громад [3].

Ще одним важливим аспектом є впровадження європейських стандартів якості у сфері фізичного виховання через участь у міжнародних спортивних організаціях, обміни між спортивними школами та тренувальними центрами, проведення міжнародних конференцій та семінарів. Це сприяє професійному розвитку тренерського складу, впровадженню новітніх методик фізичної підготовки та використанню сучасних технологій у спортивній сфері [5].

Значна увага у транскордонному співробітництві приділяється також залученню грантів і міжнародної фінансової допомоги для модернізації спортивної інфраструктури. У країнах ЄС існують численні програми фінансової підтримки розвитку фізичної культури, зокрема у сільських регіонах та малих містах. Українські муніципалітети та підприємці можуть скористатися цими можливостями через участь у спільних проєктах з європейськими партнерами, що дозволяє залучити кошти для будівництва та модернізації спортивних об'єктів [5].

Таким чином, транскордонне співробітництво у сфері фізичного виховання сприяє не лише розвитку спортивної інфраструктури та підвищенню рівня підготовки тренерів і спортсменів, а й стимулює економічне зростання у прикордонних регіонах. Подальше розширення міжнародного партнерства, впровадження європейських стандартів та залучення малого і середнього бізнесу до розвитку спортивних послуг сприятиме підвищенню рівня фізичного виховання в Україні та забезпеченню його відповідності сучасним міжнародним вимогам.

Процес євроінтеграції відкриває для малого та середнього бізнесу (МСБ) у сфері фізичного виховання нові можливості для розвитку, розширення ринку спортивних послуг, залучення інвестицій та впровадження передових методик фізичної підготовки. Відповідно до зобов'язань України в межах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, імплементація європейських стандартів у сферу спорту та фізичної культури сприяє підвищенню якості спортивних послуг, модернізації спортивної інфраструктури та покращенню доступу населення до занять спортом [6].

Одним із важливих аспектів євроінтеграції є адаптація національного законодавства до європейських норм у сфері підприємницької діяльності, включаючи сферу фізичного виховання. Це створює сприятливі умови для розвитку МСБ, оскільки підприємці отримують можливість працювати за тими ж правилами, що і їхні європейські колеги, а також використовувати міжнародні механізми фінансу-

вання спортивних проєктів. Важливу роль у цьому процесі відіграє децентралізація влади, яка дозволяє місцевим громадам ефективніше використовувати бюджетні ресурси, залучати іноземні гранти та впроваджувати спільні проєкти з європейськими партнерами [6].

Значні можливості для розвитку МСБ у сфері фізичного виховання відкриває участь у європейських програмах фінансування, таких як Erasmus+, COSME, Horizon Europe та інших ініціативах Європейського Союзу, спрямованих на розвиток спорту, підприємництва та інновацій. Наприклад, програма Erasmus+ підтримує міжнародні спортивні проєкти, спрямовані на розвиток масового спорту, підвищення кваліфікації тренерів і популяризацію здорового способу життя серед населення. COSME (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises) надає фінансову підтримку малому бізнесу, що може бути використана для розвитку спортивних стартапів, модернізації спортивного обладнання та створення нових бізнес-моделей у сфері фізичного виховання [5].

Імплементация європейських стандартів також включає модернізацію спортивної інфраструктури та впровадження екологічно безпечних технологій у будівництві та експлуатації спортивних об'єктів. Важливим напрямом є використання енергоефективних матеріалів, застосування сучасних систем опалення та вентиляції, що не лише зменшує витрати на утримання спортивних об'єктів, а й відповідає європейським екологічним нормам. Крім того, в рамках євроінтеграційних процесів відбувається впровадження нових методик тренувань, що базуються на наукових дослідженнях та інноваційних підходах до фізичної підготовки [4].

Ще одним важливим аспектом є розвиток спортивного туризму, який у країнах ЄС є потужним економічним сегментом. Українські підприємці, використовуючи європейський досвід, можуть створювати сучасні спортивні комплекси, організовувати міжнародні змагання та фестивалі, що сприятиме розвитку місцевої економіки, залученню туристів і створенню нових робочих місць [7].

Євроінтеграція також сприяє розширенню партнерських відносин між українськими та європейськими компаніями, що працюють у сфері фізичного виховання. Це відкриває нові можливості для співпраці у сфері виробництва спортивного інвентарю, проведення міжнародних спортивних заходів, обміну досвідом між тренерами та впровадження нових підходів до управління спортивними об'єктами. Крім того, українські підприємці отримують доступ до сучасних цифрових платформ, які використовуються у країнах ЄС для організації спортивних заходів та популяризації здорового способу життя [3].

Таким чином, євроінтеграція має значний позитивний вплив на розвиток МСБ у сфері фізичного виховання, відкриваючи нові можливості для фінансування, модернізації спортивної інфраструктури, розвитку спортивного туризму та залучення європейського досвіду. Подальша імплементація європейських стандартів та розширення міжнародного співробітництва сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності українських підприємств у цій сфері, покращенню якості спортивних послуг та зміцненню соціально-економічного потенціалу країни.

Співпраця малого та середнього бізнесу (МСБ) у сфері фізичного виховання відіграє важливу роль у формуванні здорового суспільства, розвитку спортивної інфраструктури та стимулюванні економічного зростання. Вона має значний соціально-економічний ефект, що проявляється у зростанні зайнятості, підвищенні продуктивності праці, зменшенні навантаження на систему охорони здоров'я, розвитку спортивного туризму та збільшенні доходів місцевих громад.

Одним із ключових соціальних ефектів діяльності МСБ у сфері фізичного виховання є покращення здоров'я населення. Регулярні заняття спортом сприяють зниженню рівня захворюваності, зменшенню ризику серцево-судинних захворювань, ожиріння та стресових розладів. Відповідно, зменшується навантаження на систему охорони здоров'я та державні витрати на лікування хронічних хвороб [2].

Крім того, розвиток спортивної інфраструктури, особливо у малих містах та

сільській місцевості, сприяє активному залученню дітей та молоді до занять спортом, що формує у них здорові звички з раннього віку. Завдяки участі бізнесу у фінансуванні спортивних заходів, створюються нові можливості для професійного розвитку молодих спортсменів, що позитивно впливає на формування кадрового резерву для національних і міжнародних змагань [7].

Діяльність підприємств у сфері фізичного виховання також сприяє соціальній інтеграції різних груп населення. Створення спортивних клубів та центрів дає можливість особам з обмеженими фізичними можливостями, ветеранам війни, пенсіонерам та малозабезпеченим верствам населення отримувати доступ до фізичної активності. Це сприяє покращенню їх фізичного та психоемоційного стану, а також зміцненню соціальної згуртованості [2].

Залучення малого та середнього бізнесу до сфери фізичного виховання також має значний економічний ефект. По-перше, підприємницька діяльність у сфері спорту та рекреації сприяє створенню нових робочих місць. Це стосується як безпосередньо зайнятих у спортивній сфері (тренерів, адміністраторів, інструкторів), так і суміжних галузей (будівництво, виробництво спортивного інвентарю, сфера обслуговування) [1].

По-друге, активний розвиток спортивної інфраструктури та організація заходів сприяють зростанню спортивного туризму. За даними європейських досліджень, кожен євро, інвестований у спортивну сферу, приносить 3–5 євро доходу через супутні економічні ефекти, зокрема розвиток готельно-ресторанного бізнесу, транспорту та роздрібної торгівлі [5]. В Україні розвиток спортивного туризму, особливо у транскордонних регіонах, може стати потужним фактором економічного зростання, залучаючи як внутрішніх, так і міжнародних туристів [3].

Крім того, економічна ефективність співпраці МСБ у сфері фізичного виховання проявляється у скороченні витрат держави на охорону здоров'я. Здорове населення має вищу продуктивність праці, менше витрачає коштів на медичне обслу-

говування та рідше потребує соціальної допомоги. За підрахунками ВООЗ, кожен долар, інвестований у фізичне виховання, економить до 3 доларів у сфері охорони здоров'я [8].

Ще одним важливим економічним фактором є залучення інвестицій у спортивний сектор. Співпраця бізнесу та держави у рамках державно-приватного партнерства дозволяє будувати сучасні спортивні комплекси, модернізувати існуючу інфраструктуру та впроваджувати інноваційні методи тренувань. Державна підтримка, зокрема податкові пільги та гранти, стимулює підприємців інвестувати у спортивний сектор, що забезпечує довгострокові позитивні економічні ефекти [6].

Таким чином, співпраця малого та середнього бізнесу у сфері фізичного виховання має значний соціально-економічний ефект. Вона сприяє покращенню здоров'я населення, соціальній інтеграції, створенню нових робочих місць, зростанню туристичних потоків та скороченню витрат держави на медичне обслуговування. Подальше стимулювання партнерства між державою та бізнесом у цій сфері дозволить розвивати спортивну інфраструктуру, покращити якість спортивних послуг та підвищити загальний рівень фізичної культури в країні.

Висновки. Розвиток партнерства малого та середнього бізнесу (МСБ) у сфері фізичного виховання є важливим елементом державної політики, що сприяє покращенню здоров'я населення, підвищенню соціальної згуртованості та стимулюванню економічного зростання. Дослідження показало, що ефективна взаємодія держави, бізнесу та громадськості у цій сфері забезпечує комплексний соціально-економічний ефект, який включає покращення доступності спортивних послуг, створення нових робочих місць, зростання спортивного туризму та зменшення витрат на охорону здоров'я.

Державна політика підтримки МСБ у сфері фізичного виховання включає фінансові стимули, податкові пільги, децентралізацію управління та розвиток державно-приватного партнерства. Залучення підприємців до фінансування, будівництва та управління спортивними

об'єктами дозволяє підвищити ефективність використання бюджетних коштів та сприяє зростанню кількості спортивних закладів, що відповідають сучасним стандартам [1].

Особливу роль у розвитку цієї сфери відіграє транскордонне співробітництво, яке відкриває нові можливості для залучення міжнародного досвіду та інвестицій. Українсько-європейські ініціативи сприяють розширенню мережі спортивних об'єктів, проведенню міжнародних змагань та запровадженню європейських стандартів управління спортивними комплексами. Співпраця з міжнародними фінансовими інституціями та грантовими програмами дозволяє МСБ отримати доступ до додаткових ресурсів для розвитку спортивного бізнесу та підвищення його конкурентоспроможності [4].

Євроінтеграційні процеси створюють нові можливості для розвитку МСБ у сфері фізичного виховання, зокрема шляхом гармонізації законодавства, адаптації європейських стандартів якості у сфері спорту, залучення інвестицій та використання сучасних методик тренувань. Інтеграція України в європейський простір сприяє впровадженню екологічно безпечних технологій у будівництві спортивних споруд, цифровізації спортивних послуг та розширенню спортивного туризму, що створює додаткові економічні можливості для малого бізнесу [6].

Соціально-економічна ефективність співпраці МСБ у сфері фізичного виховання підтверджується позитивним впливом на стан здоров'я населення, підвищенням продуктивності праці, зниженням навантаження на систему охорони здоров'я та стимулюванням економічної активності. Інвестиції у спортивну галузь забезпечують довгострокові економічні вигоди, включаючи збільшення податкових надходжень, створення нових робочих місць, розвиток суміжних галузей (туризм, готельно-ресторанний бізнес, виробництво спортивного обладнання) та активізацію міжнародної співпраці [7].

Таким чином, розвиток партнерства між державою та бізнесом у сфері фізичного виховання є важливим стратегічним напрямом, що потребує подальшої

підтримки та удосконалення механізмів фінансування, нормативного регулювання та міжсекторальної взаємодії. Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні оптимальних моделей державно-приватного партнерства, оцінці ефективності міжнародних інвестицій у спортивну сферу та розробці стратегії інтеграції українського ринку спортивних послуг у загальноєвропейський простір.

Список використаної літератури:

1. Акуленко В. Л., Захаркін О. О., Комендант І. В. Роль малого та середнього бізнесу у фінансових відносинах місцевого самоврядування. Бізнес Інформ. 2020. №9. С. 147–154.
2. Жданова О.М., Чеховська Л. Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навч. посіб.. Львів: ЛДУФК, 2017. С. 244 URL: file:///C:/Users/%D0%90%D0%BD%D0%BD%D0%B0/Downloads/%D0%96%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf
3. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. К., 2020. 152 с.
4. Розвиток транскордонного співробітництва: науково-аналітична доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. редактор В.С. Кравців. Львів, 2017. 89 с.
5. Імплементация європейського досвіду функціонування інституціоналізованих структур транскордонного співробітництва в Україні: проблеми та перспективи: доповідна записка/ ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України». Львів, 2017. 16 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/e20170401.pdf>.
6. Санченко А.Є. Децентралізація влади в Україні та Угода про асоціацію між Україною та ЄС: засадничі кореляції. Досвід об'єднання територіальних громад на Сході України: економікоправові аспекти: колективна монографія / За наук. ред. В.А. Устименка та І.В. Заблудської. НАН України. Інститут економіко-правових досліджень. К.: ТОВ «ВІСТКА», 2018. с. 63-74.
7. Поліщук Г. Державне регулювання у сфері малого підприємництва: оцінка ефективності. Ефективність державного управління. 2017. № 4 (53). С. 208–217.
8. Economy Profile of Ukraine. Doing Business 2020. URL: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/u/ukraine/UKR.pdf>

Shestakovska T., Yarovoy T., Gololobov S., Kyrychenko G. Partnership of small and medium businesses in the field of physical education in the context of state policy, cross-border cooperation, eurointegration and socio-economic efficiency

The article examines the role of partnership of small and medium-sized businesses (SMEs) in the field of physical education in the context of state policy, cross-border cooperation, European integration and socio-economic efficiency. The mechanism of state support of SMEs is studied, which includes tax breaks, subsidies, grant programs and public-private partnerships, which contribute to the development of sports infrastructure, the introduction of innovative training methods and the popularization of a healthy lifestyle among the population. It is determined that the partnership between the state and business in the field of physical education not only contributes to improving the quality of sports services, but also creates additional opportunities for the economic development of regions, in particular through the development of sports tourism, attracting investments and creating new jobs. Special attention is paid to cross-border cooperation, which opens up prospects for financing and implementing European standards in the field of physical education. The experience of European countries in the development of sports programs and projects is studied, as well as the possibility of attracting international financial assistance for the development of sports infrastructure in Ukraine. The prospects for implementing European practices are considered, including the modernization of sports facilities, the use of environmentally friendly technologies in the construction of sports facilities and the application of modern physical education methods. The article also analyzes the socio-economic effectiveness of cooperation between SMEs in the field of physical education, which is manifested in the growth of income from sports tourism, increased employment, increased labor productivity, reduced morbidity and reduced costs for the healthcare system. It is determined that

investments in the field of physical education have long-term positive effects on the country's economy, contributing to sustainable development and improving the well-being of the population. It is noted that a successful partnership between the state, business and public organizations in the field of physical education is a key factor in forming a quality environment for the development of physical culture and sports. The conclusions emphasize the need for further research aimed at improving financing mechanisms, creating favorable conditions for attracting SMEs to the field of physical education and assessing the long-term socio-economic effects of the development of this industry.

Key words: *small and medium-sized businesses, partnership, physical education, state policy, cross-border cooperation, socio-economic efficiency, European integration.*